

Poslednja beseda.

Naš list nima s politiko nič opraviti. Od začetka do danes se je oklepal tega načela. Tudi v zadnji številki smo hoteli na platnicah ponoviti to načelo. Toda zgodilo se nam je nasprotno: s tem, da smo se branili politike sami in želeli od silnega političnega toka odvrniti zlasti one, katerih glasilo je ravnalo mnogokrat brezvestno, v škodo katoliški veri in našemu stalnemu napredku, zadeli smo ob politiko sploh, ker nismo zadosti ločili med dobro in slabo, pravo in krivo.

To nedoločnost je porabil dné 6. t. m. „Slovenski Narod“ in podal naše prošnje svojim čitateljem s primernim uvodom in sklepom. Prav tega lista in njegovih napadov na naš list smo se morali braniti že pred tremi leti. In tu velja: Timeo Danaos et dona ferentes.

Ker je ta beseda naša zadnja beseda o politiki in njenih pritiskih, povemo nekoliko mislij prav na kratko.

„Slovenski Narod“ je storil ta korak ali z dobrim, ali s slabim namenom. Ako ga je storil z dobrim, tedaj je on sprejel in podpisal one prošnje, kar naj pač dobro pomni. Komu je veljala druga, tretja in šesta prošnja, o tem naj izprašuje svojo trdo vest. Če je pa prošnje sprejel in potrdil, naj jih izpolnjuje, pusti v miru našega prevzv. vladiko in ne vnema v narodu strastij.

A kako bi „Narod“ podal moje prošnje čitateljem z dobrim namenom, če govori o trpljenju in celó križanju, katero bodem imel prestati od svojih duhovskih sobratov? Ali se ne pravi to z drugimi besedami: hujskati ali ščuvati duhovščino na mene in na naš list: Kaj takega se niti od „Naroda“ nisem nadejal. Pač bi mu

bilo všeč, da bi duhovščina to storila, kar je njej namignil in meni napovedal! Toda, naj se le potolaži; naša duhovščina je natančna in odločna, a križala me ne bode, tudi zaradi poslednjih izjav ne. Lahko trdim, da prav letos je s splošnim naročanjem lista, z vspodbujanjem in častitanjem pokazala, da uredništvu zaupa, dosedanje nedostatke, in napake in pomote pa mu odpušča. Res, lahko trdim, da tako stanovitno in vstrajno, tako soglasno podpiranje kakega lista nima para pri katoliški duhovščini ne blizu ne daleč. Duhovskim sobratom bodi za to srčna zahvala.

Naj ta veseli pojav priča nasprotnikom, da je naša duhovščina vneta za slovstvo in njegov napredek, da dela rada za narodnost in ni zaslužila očitanja „Narodovega“. Pri „Dom in Svet“-u se kaže najlepše, da je možno duhovski in posvetni inteligenciji složno delovati za pravi naš napredek. V tej tako veseli slogi vseh onih, ki so dobre volje in blagih namenov, postal je naš list skoro velik. Uredništvo zatrjuje slovesno, da se bode s skrbnim delovanjem in trdnim oklepanjem dosedanjih načel vedno trudilo ugajati vsem dragim naročnikom, in da ne bode nikdar zanaprej motilo domače sloge in hišnega mirú. Neki naročnik nam je med drugim pisal, da list „Dom in Svet“ ni samo last urednikova, ampak je — kakor je rekel — tudi „naš“, torej last našega naroda. Da, tako bodi! To je uredništvu največji ponos, največje veselje.

S tem bodi ta neljubi dogodek poravnán, kamen izpodtike za vselej razbit in raztrt in po uglajeni ravni poti hitimo zopet čvrsto na delo v veselje premilim rojakom! Favete linguis!

Dr. Francišek Lampe.

Dušeslovna pisma.

Predgovor uredništva.

Premišljali smo, kaj bi letos ukrenili s platnicami. Doslej smo jih rabili za razne bolj ali manj kratke spise, ker se nam je zdelo škoda praznega prostora. Drugi listi natlačijo večinoma ta prostor s kupčijskimi naznanili, za katere dobivajo lepo plačilo. Tudi mi smo imeli pred več leti take izkušnjave, kakor se še spominjajo

stari naročniki. Toda kmalu nam je mrzela taka kupčijska „razstava“ na platnicah in jeli smo objavljati kratke spise razne vsebine in vrednosti. Nismo mislili, da bodo tudi pri teh nekolike težave. Mnogi čitatelji so čitali platnice pazneje in sodili ostreje, nego smo se nadejali. Našli so v pisavi površnost, v vsebini nekatere manj primerne stvari, v dokazih nedostatnost itd. No, drugače skoro niso mogli, ker so pozabili, kakšen